

روز جهانی مالاریا

۵ اردیبهشت

25th April

معاونت دانشجویی
اداره بهداشت و درمان

مالاریا یک بیماری انگلی است که عامل عفونت تک یاخته های انگلی تحت عنوان پلاسمودیوم می باشند که بسته به نوع عامل انگلی انواع مالاریا را ایجاد می کنند. انتقال انگل به انسان به وسیله نیش پشه آنوفل ماده آلوده صورت می گیرد.

انتقال انگل به انسان:

اغلب گونه های این پشه در تاریک و روشن غروب و ساعات اول شب تغذیه می کنند، اوج فعالیت بعضی از ناقلین مهم در حوالی نیمه شب و یا ساعات اولیه صبح است. سیر تکامل این انگل در بدن پشه بین ۸-۳۵ روز بسته به نوع انگل و درجه حرارت متغیر می باشد. پس از طی مراحل تکامل در بدن پشه به اندامهای مختلف رفته و آنهایی که به غده های بزاقی حشره می روند بالغ شده و به مرحله آلوده کنندگی می رسند و پشه هنگام خونخواری مجدداً انگل را وارد بدن انسان می کند. انگل در میزبان حساس وارد سلولهای کبدی شده و مرحله خارج گلبول قرمز را طی می کنند. در مرحله بعدی سلولهای کبدی پاره شده و هزاران انگل غیرجنسی آزاد شده و از طریق سینوسهای خونی کبد خود را به جریان خون می رسانند و به گلبول های قرمز حمله کرده و تکثیر دوره ای خود را شروع می کنند. سپس گلبولهای قرمز را پاره کرده و هرکدام بین ۸ تا ۳۰ انگل جدید در خون آزاد می کنند که هر کدام به یک گلبول جدید حمله می کند. فاصله بین گزش پشه آلوده و ظهور انگل در خون « دوره مخفی » نامیده می شود.

دوره واگیری:

در تمام مدتی که انگل (گامتوسیت آلوده کننده) در خون وجود دارد میتواند پشه را آلوده کند و این زمان بسته به گونه و سوش انگلی و همچنین نتیجه درمان دارویی متفاوت است. بیماران درمان نشده و یا آنهایی که به طور کامل درمان نشده اند می توانند تا مدتهای متفاوتی حامل انگل بوده و پشه را آلوده کند و این زمان بسته به گونه و سوش انگلی و همچنین نتیجه درمان دارویی متفاوت است. بیماران درمان نشده و یا آنهایی که به طور کامل درمان نشده اند می توانند تا مدتهای متفاوتی حامل انگل بوده و پشه را آلوده کنند و برای انواع مالاریا بین ۱-۳ سال این قابلیت وجود خواهد داشت ولی پشه برای تمام عمر خود می تواند آلوده کننده باقی بماند.

تشخیص:

تشخیص آزمایشگاهی مالاریا با دیدن انگل در گسترشهای خون محیطی صورت می گیرد.

درمان:

شروع درمان بیمار در اولین فرصت (در ۲۴ ساعت اول) پس از تشخیص، از استانداردهای مهم و نیازمند اهتمام ویژه و نظارت جدی است.

پیشگیری:

- ۱- بهسازی محیط که منجر به از بین رفتن همیشگی یا کاهش محل زندگی و تکثیر پشه های آنوفل در نزدیک محل های مسکونی مردم می شود. مثل خشکاندن آب های غیرمفید و افزایش سرعت جریان آب های جاری و استفاده از روش های خاص شیمیایی و بیولوژیک
- ۲- دسترسی به خدمات بهداشتی سریع و ارزان برای تشخیص و درمان سریع بیماری
- ۳- اطلاع رسانی گسترده به مردم، خصوصاً به گروه های در معرض خطر.
- ۴- بررسی سابقه اهداء کنندگان خون در مورد ابتلا به مالاریا یا مسافرت و یا سکونت در مناطق پرخطر.

اقداماتی برای کاهش خطر گزش در مناطق پرخطر:

- ۱- هنگام شب پیراهن آستین بلند و شلوار بلند بپوشید. از پوشیدن لباس های تیره خودداری کنید.
- ۲- به قسمت های بدون پوشش بدن داروی دفع حشرات بمالید.
- ۳- درها و پنجره ها را به توری مجهز کنید.
- ۴- در صورتیکه پشه وارد ساختمان می شود از تخت خواب های پشه بنددار استفاده کنید.